

Hoofdstuk S van de Algemene burgerlijke pensioenwet van overeenkomstige toepassing in plaats van art. 33 PSW.

Rb. 's-Gravenhage 27-05-1999, ECLI:NL:RBSGR:1999:AK6560, m.nt. mr. W.P.M. Thijssen

Instantie	Rechtbank 's-Gravenhage
Datum	27 mei 1999
Zaaknummer	AWB 98/08849 ABP
Noot	mr. W.P.M. Thijssen
LJN	AK6560
Vakgebied(en)	Verzekeringsrecht / Pensioenrecht
Brondocumenten	ECLI:NL:RBSGR:1999:AK6560, Uitspraak, Rechtbank 's-Gravenhage, 27-05-1999;

Essentie

Hoofdstuk S van de Algemene burgerlijke pensioenwet van overeenkomstige toepassing in plaats van art. 33 PSW.

Samenvatting

Hoofdstuk S van de Algemene burgerlijke pensioenwet van (overeenkomstige) toepassing in plaats van art. 33 PSW

Uitspraak

UITSPRAAK Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage 27 mei 1999, nr. AWB 98/08849 ABP

als bedoeld in artikel 8:77 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) inzake:

J.H.M. B., wonende te V., eiser,

tegen

het bestuur van de Stichting Pensioenfonds ABP, verweerder.

1. Aanduiding bestreden besluit

Het besluit van verweerder van 17 november 1998, kenmerk W0309312.

2. Zitting

Datum: 15 april 1999.

3. Feiten

Bij besluiten d.d. 13 december 1994, kenmerk W0309312 I, II en III heeft de toenmalige hoofddirectie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds (thans de Stichting Pensioenfonds ABP, beide hierna te noemen: het fonds), aan de hand van een kennelijk op verzoek van eisers werkgever ingesteld geneeskundig onderzoek (pensioenkeuring), beslist dat eiser uit hoofde van ziekten of gebreken blijvend ongeschikt is zijn betrekking van plaatsvervangend kanselier bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Den Haag te vervullen, dat hij niet herplaatsbaar is en dat zijn invaliditeitsgraad 80% of meer bedraagt. Met ingang van 1 februari 1995 daaraanvolgend is aan eiser ontslag verleend uit evenvermelde betrekking en is hem een voorlopig invaliditeitspensioen toegekend ten laste van genoemd fonds.

'Als antwoord op de brief van de nationale ombudsman', aldus de aanhef van een namens 'de stichting ABP' aan eiser gericht schrijven d.d. 30 oktober 1997, heeft de 'stichting USZO' aan eiser 'alsnog de beslissing van de definitieve vaststelling van het invaliditeitspensioen ingaande 1 februari 1995' doen toekomen.

Naar aanleiding van dit schrijven heeft eiser een bezwaar-, c.q. beroepschrift ingediend, waarin hij zijn bezwaren tegen de alsnog genomen beslissing heeft uiteengezet. Verweerder heeft dit geschrift opgevat als houdende administratief beroep als bedoeld in artikel S 2 van de per 1 januari 1996 ingetrokken Algemene burgerlijke pensioenwet. Bij het bestreden besluit heeft verweerder, zich daartoe op grond van artikel 61 van de Wet privatisering ABP (WpA) bevoegd achtend, dit administratief beroep ongegrond verklaard, en daarbij melding gemaakt van de mogelijkheid tegen dit besluit beroep in te stellen bij deze rechtbank. Van die mogelijkheid heeft eiser binnen de daartoe gestelde termijn van zes weken gebruik gemaakt.

4. Motivering

Ingevolge artikel S 2 van de per 1 januari 1996 ingetrokken Algemene burgerlijke pensioenwet (hierna verder te noemen: de Wet) kon een belanghebbende bij een beslissing van de hoofddirectie (lees: directieraad) ter uitvoering van die wet tegen die beslissing administratief beroep instellen bij het bestuur van het fonds. In afwijking van artikel 77, onderdeel a, van de WpA (het artikelonderdeel waarbij de Wet is ingetrokken) — aldus het overgangsrecht bevattende artikel 61, eerste lid, van de WpA — blijft hoofdstuk S van de Wet van toepassing ten aanzien van besluiten als bedoeld in het genoemde hoofdstuk die voor 1 januari 1996 genomen zijn. Het door eiser in administratief beroep bestreden besluit dateert van 30 oktober

1997, zodat ingevolge dat artikellid genoemd hoofdstuk van de Wet niet van toepassing is. Evenmin ligt met dat besluit tevens voor een besluit, houdende een ambtshalve herziening (of wijziging dan wel herstel) als bedoeld in artikel S 4 van de Wet, in welk geval volgens de Centrale Raad van Beroep ingevolge artikel 61, eerste lid, van de WpA, hoofdstuk S van de Wet wél van toepassing is. (Zie de uitspraak van die raad d.d. 10 december 1998, 98/3300 ABP, TAR 1999, 28.)

Het tweede lid van artikel 61 van de WpA bepaalt, dat ten aanzien van besluiten van het bestuur of de

directieraad van de Stichting Pensioenfonds ABP die genomen zijn naar aanleiding van verzoeken of aanvragen die voor 1 januari 1996 op basis van de Wet zijn gedaan, hoofdstuk S van de Wet van overeenkomstige toepassing is. Verweerder is er kennelijk van uitgegaan, dat aan de beschikking van 30 oktober 1997 een verzoek of aanvraag gedaan voor 1 januari 1996 ten grondslag lag, en heeft dit tweede lid van artikel 61 van de WpA in het onderhavige geval van toepassing geacht. Op grond daarvan heeft verweerder vervolgens de toepasselijkheid van hoofdstuk S van de Wet aangenomen, met als gevolg dat eisers bezwaar-, c.q. beroepschrift is opgevat als administratief beroepschrift, waarop met inachtneming van dat hoofdstuk moest worden beslist. Het bepaalde in het aldus eveneens van overeenkomstige toepassing geachte artikel S 3 van de Wet heeft verweerder er tenslotte toe gebracht aan eiser mede te delen, dat hij tegen de beslissing op zijn administratief beroep kon instellen bij deze rechtbank. De rechtbank merkt naar aanleiding van het bovenstaande allereerst op, dat zij zich als gevolg van deze bevoegdheidspretentie van verweerder — om met toepassing van hoofdstuk S van de Wet op eisers bezwaar-, c.q. beroepschrift te beslissing — bevoegd acht op dit beroep te beslissen. Tot een vergelijkbaar oordeel is de rechtbank al eerder gekomen in haar uitspraak d.d. 1 april 1998, AWB 97/6235 ABP, welke uitspraak op dat punt is bevestigd door de Centrale Raad van Beroep in diens hiervoor reeds ter sprake gebrachte uitspraak d.d. 10 december 1998. Vervolgens moet de rechtbank echter constateren dat van een verzoek of aanvraag om toekenning van (invaliditeits)pensioen door eiser niet is kunnen blijken. Ook het verzoek om instelling van een geneeskundig onderzoek kan niet, op grond van artikel O 1, tweede lid, van de Wet, als zodanig worden aangemerkt, nu dat verzoek niet, zoals genoemd artikellid daarvoor vereist, door eiser is gedaan.

Vorenstaande overwegingen leiden de rechtbank tot de slotsom, dat hoofdstuk S van de Wet in casu ten onrechte van overeenkomstige toepassing is geacht. Dit betekent, dat verweerder eveneens ten onrechte eisers schrijven d.d. 22 februari 1996 heeft behandeld als een administratief beroepschrift, waarop bij het bestreden besluit met inachtneming van hoofdstuk S van de Wet is beslist. Het door eiser op aanwijzing van verweerder bij deze rechtbank ingestelde beroep is derhalve gegrond en het bestreden besluit dient wegens strijd met de wet te worden vernietigd.

Aangezien het vorenstaande tevens betekent dat een door verweerder als privaatrechtelijke rechtspersoon te nemen nieuw besluit, nu dat niet op grond van het overgangsrecht als een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb kan worden aangemerkt, aan de jurisdictie van de bestuursrechter is onttrokken, acht de rechtbank het niet geraden gebruik te maken van de haar in artikel 8:72 van de Awb gegeven bevoegdheden aanwijzingen te geven over de inhoud van dat nieuwe besluit. De rechtbank volstaat derhalve met de navolgende beslissing.

5. Beslissing

De Arrondissementsrechtbank 's-Gravenhage,

Recht doende:

Verklaart het beroep gegrond;

Vernietigt het bestreden besluit;

Gelast dat de Stichting Pensioenfonds ABP als rechtspersoon aan eiser het door deze betaalde griffierecht, zijnde f55 vergoedt.

UITSPRAAK Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage 10 juni 1999, nr. AWB 98/05501 ABP

Ten onrechte is niet nagegaan of in casu (overlijdensdatum partner: 29 augustus 1994) een uitzondering

diende te worden gemaakt op de regel dat het vereiste van aanmelding van de partner slechts dan komt te vervallen ingeval van overlijden in de periode tussen 31 december 1993 en 1 juli 1994, temeer daar deze periode door verweerder voor een beperkt aantal gevallen reeds beleidsmatig was verruimd tot medio augustus 1994

W.Th.B., wonende te F., eiser,
tegen

het bestuur van de Stichting Pensioenfonds ABP, verweerder.

1. Aanduiding bestreden besluit

Het besluit van verweerder van 2 juli 1998, kenmerk B97/2038-P.

2. Feiten

Op 9 november 1994 heeft eiser verzocht om registratie als nabestaande in de zin van artikel A5 van de Algemene burgerlijke pensioenwet. Eiser heeft gelijktijdig om toekenning van een nabestaandenpensioen verzocht. Eisers partner mevrouw E.J. is op 29 augustus 1994 door verdrinking overleden.

Bij schrijven van 7 december 1994 heeft het toenmalige Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) aan eiser meegedeeld dat hij geen recht kan doen gelden op een pensioen omdat zijn overleden partner in de periode van 1 juli 1994 tot 29 augustus 1994 de relatie met eiser niet schriftelijk heeft aangemeld. Uitzondering hierop zou slechts mogelijk zijn indien eiser kan aantonen dat het zijn partner absoluut onmogelijk is geweest om de relatie aan te melden, zo moet uit dit schrijven worden opgemaakt.

In vervolg op eisers reactie van 29 december 1994 heeft het ABP op 27 januari 1995 het verzoek voorlopig afgewezen, onder de mededeling dat een definitieve beslissing na wijziging van de Algemene burgerlijke pensioenwet zal worden genomen.

Op 4 maart 1997 heeft verweerder afwijzend beslist op eisers aanvraag van 9 november 1994. Verweerder verwijst eiser daarbij voor het instellen van beroep naar deze rechtbank. Het door eiser ingediende beroepschrift is door de rechtbank op de voet van artikel 6:15 van de Awb naar verweerder doorgezonden om als administratief beroepschrift te worden behandeld. Eiser is op 7 januari 1998 gehoord.

Bij het thans bestreden besluit van 2 juli 1998 heeft verweerder het beroep ongegrond verklaard en de beslissing van 4 maart 1997 bevestigd.

Tegen dit besluit heeft eiser bij schrijven van 17 juli 1998, ingekomen op 20 juli 1998, beroep ingesteld. Verweerder heeft een verweerschrift ingediend, daarbij verwijzend naar een uitspraak van deze rechtbank in een vergelijkbare zaak, registratienummer 97/7868.

Het beroep is behandeld ter zitting van de enkelvoudige kamer van 23 maart 1999, alwaar eiser in persoon is verschenen. Daar verweerder ter zitting niet is verschenen en de bij de rechtbank levende vragen zodoende niet beantwoord zijn, heeft de rechtbank het onderzoek ter zitting geschorst teneinde nader onderzoek te verrichten.

De rechtbank heeft na verrichting van het nader onderzoek, gelet op de van partijen verkregen toestemming als bedoeld in artikel 8:57 van de Awb, verder onderzoek ter zitting achterwege gelaten en het onderzoek gesloten.

3. Motivering

Bij de Wet van 21 december 1995, houdende privatisering van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds,

is de Algemene burgerlijke pensioenwet (hierna verder te noemen: de Abpw) met ingang van 1 januari 1996 ingetrokken. In artikel 61 van eerstgenoemde wet is echter bepaald dat hoofdstuk S van de Abpw van toepassing blijft ten aanzien van besluiten als bedoeld in dat hoofdstuk die voor 1 januari 1996 genomen zijn en van overeenkomstige toepassing is ten aanzien van besluiten van het bestuur of de directieraad van de Stichting Pensioenfonds ABP die genomen zijn naar aanleiding van verzoeken of aanvragen die voor 1 januari 1996 op basis van de Wet zijn gedaan. De rechtbank leidt uit deze bepaling voorts af, dat zij bevoegd is het bestreden besluit te toetsen aan de bepalingen van de Abpw, zoals die tot genoemd tijdstip luiden. Met inachtneming van het vorenstaande overweegt de rechtbank als volgt.

In geding is of verweerder bij het bestreden besluit de bezwaren van eiser op goede gronden ongegrond heeft bevonden. Daarbij gaat het om de vraag of verweerder terecht heeft bepaald dat eiser geen recht heeft op toekenning van een partnerpensioen omdat mevrouw E.J. in de periode 1 juli 1994 tot aan haar overlijden op 29 augustus 1994 eiser niet als partner bij het ABP heeft aangemeld.

Op 21 december 1995 is de partnerpensioenregeling in werking getreden. De regeling is met terugwerkende kracht tot 1 juli 1994 vastgesteld, met een speciale regeling voor de overlijdensgevallen tussen 31 december 1993 en 1 juli 1994. Verweerder heeft in het bestreden besluit vermeld:

'Vooruitlopend op de totstandkoming van de Wet van 21 december 1995, heeft het ABP vanaf 1 juli 1994 onder voorbehoud parteraanmeldingen geaccepteerd. Aan de mogelijkheid om de ongehuwde partner ten behoeve van een eventueel nabestaandenpensioen aan te melden is toentertijd — in de publiciteitsmedia — ruim aandacht besteed. In de eerste helft van juli 1994 zijn alle verzekerden, inclusief degenen die recht hadden op een invaliditeitspensioen of wachtgeld, door middel van een mailing over de mogelijkheid tot aanmelding van een partner individueel geïnformeerd.

Aanmelding als partner heeft in uw situatie niet plaatsgevonden. Ingevolge overgangsrecht komt het vereiste van aanmelding slechts te vervallen in die situaties waarin de deelnemer is komen te overlijden in de periode tussen 31 december 1993 en 1 juli 1994. Wanneer in zo'n situatie aan alle overige voorwaarden om als partner te kunnen worden aangemerkt wordt voldaan, kan desalniettemin tot aanmerking als partner c.q. toekenning van een partnerpensioen worden overgegaan. Deze regeling is in uw situatie niet van toepassing daar mevrouw J. is overleden op 29 augustus 1994.'

De rechtbank is uit onderzoek van het dossier in de zaak 97/7868, waarnaar verweerder in zijn verweerschrift heeft verwezen, genoegzaam gebleken dat verweerder in een beperkt aantal gevallen de overgangsregeling ook heeft toegepast voor overlijdensgevallen in de periode van 1 juli 1994 tot medio augustus 1994. De grondslag hiervoor was dat de betrokken nabestaanden aanvoerden dat vanwege de vakantieperiode de voorgenomen aanmelding niet direct was geëffectueerd. Uit de parlementaire behandeling, met name de beantwoording van de vraag van de leden van de D'66 fractie, Handelingen Tweede Kamer, 1995-1996, 24 227, nr. 6, maakt de rechtbank op dat de wetgever heeft bedoeld dat een zekere soepelheid in de beginfase, kort na de publicaties, wordt toegepast.

Niet valt uit te sluiten dat voormelde uitzondering die verweerder voor anderen heeft gemaakt ook voor eiser zou moeten gelden. Grond daartoe ziet de rechtbank in de omstandigheid dat mevrouw J. in het onderwijs werkzaam was en eiser heeft aangevoerd dat het overlijden van zijn partner direct na de vakantie heeft plaatsgevonden. Door de spreiding van de schoolvakanties is het zeer wel mogelijk dat de periode tot medio augustus 1994 in casu zou moeten worden verlengd tot eind augustus 1994. Eiser heeft aangegeven dat de school ten tijde van de terugkomst van eiser en zijn partner van hun vakantie voor het verstrekken van het aanmeldingsformulier nog niet bereikbaar was.

Uit het bestreden besluit blijkt niet van de door verweerder gemaakte uitzondering voor overlijdensgevallen in de vakantieperiode in de zomer van 1994. Ten onrechte zijn de door eiser

aangevoerde omstandigheden niet onderzocht. Verweerder had moeten onderzoeken of er in het onderhavige geval op grond van het gelijkheidsbeginsel een uitzondering op de wettelijk vereiste aanmelding moet worden gemaakt.

Het bestreden besluit is onvoldoende zorgvuldig voorbereid, zodat het wegens strijd met artikel 3.2 van de Awb voor vernietiging in aanmerking komt. Het beroep is gegrond. Verweerder zal opnieuw op het administratief beroep van eiser moeten beslissen. Eiser heeft verzocht om vergoeding van door hem gemaakte reiskosten en verletkosten voor het bijwonen van de zitting op 23 maart 1999. De rechtbank ziet aanleiding voor veroordeling van verweerder in de kosten als bedoeld in artikel 8:75 van de Awb. Op de voet van het Besluit proceskosten bestuursrecht worden deze kosten bepaald op f71,50 reiskosten Frane-ker-Den Haag v.d. Aan verletkosten acht de rechtbank de door eiser opgevoerde f225 voor toewijzing vatbaar. De totaal door verweerder te vergoeden proceskosten bedragen daarmee f296,50.

Beslist dient derhalve te worden als volgt.

4. Beslissing

De Arrondissementsrechtbank 's-Gravenhage,

Recht doende:

Verklaart het beroep gegrond;

vernietigt het bestreden besluit;

Bepaalt dat verweerder een nieuw besluit neemt met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen;

veroordeelt verweerder in de kosten ad f296,50 onder aanwijzing van de Stichting Pensioenfonds ABP als rechtspersoon die deze kosten aan eiser dient te vergoeden; gelast dat voornoemde rechtspersoon aan eiser het door hem betaalde griffierecht, zijnde f 210 vergoedt.

UITSPRAAK Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage, 23 juni 1999, nr. AWB 99/00254 ABP

Hoofdstuk S van de Algemene Burgerlijke Pensioenwet is van overeenkomstige toepassing gebleven, hoewel het primaire besluit is genomen na 1 januari 1996. Rechtbank 's-Gravenhage derhalve bevoegd, en administratief beroep ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard.

J.A.P.M. V., wonende te T., eiser,
tegen

het bestuur van de Stichting Pensioenfonds ABP, verweerder.

1. Aanduiding bestreden besluit

Het besluit van verweerder van 29 april 1998, kenmerk W0181790.

2. Zitting

Datum: 31 maart 1999.

Eiser is verschenen bij gemachtigde mr. A.B.M. Pessers, advocaat te Tilburg. Verweerder is verschenen bij gemachtigde mr. M.J.M. van Haften.

3. Feiten

Bij beslissingen d.d. 23 januari 1989, kenmerk W0181790 I, II en III, heeft de toenmalige hoofddirectie

van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds (thans de Stichting Pensioenfonds ABP, verder te noemen: het fonds) verklaard dat eiser uit hoofde van ziekten of gebreken blijvend ongeschikt is zijn betrekking van bewaker/dierenverzorger bij het Recreatie-oord Beek-se Bergen te Tilburg te vervullen, dat hij tengevolge van die ziekten of gebreken voor 80% of meer algemeen invalide is en dat hij niet herplaatsbaar is in de zin van artikel K 2 van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

Bij pensioenbeschikking d.d. 28 april 1989 is aan eiser met ingang 1 maart 1989 een invaliditeitspensioen ten laste van het fonds toegekend, bij de vaststelling waarvan onder meer rekening gehouden is met een invaliditeitspercentage van 80.

Een in 1996 ingesteld onderzoek naar mogelijk door eiser verrichte werkzaamheden en daarmee verband houdende inkomsten, welk onderzoek het bestaan daarvan ook daadwerkelijk aan het licht gebracht heeft, heeft geleid tot een namens de directieraad van het fonds genomen beslissing d.d. 17 januari 1997. Bij die beslissing is verstaan dat het aan eiser toegekende invaliditeitspensioen met toepassing van artikel J 20 van de Algemene burgerlijke pensioenwet met ingang van 15 juli 1992 zal worden verlaagd tot 1 januari 1994 en dat de voor hem geldende arbeidsongeschiktheidsklasse per laatstgenoemde datum zal worden verlaagd naar 25 tot 35% en per 1 januari 1995 naar 15 tot 25%. Deze beslissing is bij beslissing d.d. 4 maart 1997 gecorrigeerd in die zin, dat eisers invaliditeitspensioen niet met ingang van 15 juli 1992, doch reeds met ingang van 1 januari 1990 met toepassing van genoemd artikel J 20 zal worden verlaagd.

Namens eiser is tegen beide beslissingen administratief beroep aangetekend bij verweerder. Hangende de behandeling van zijn beroepschriften is namens eiser een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend bij de president van de arrondissementsrechtbank te Breda, strekkende tot hervatting van de uitbetaling van de eiser voorheen toegekende uitkeringen. Genoemde president heeft zich bij uitspraak d.d. 4 juli 1997 onbevoegd verklaard kennis te nemen van evenbedoeld verzoek.

Bij het thans bestreden besluit is eiser in zijn beroep tegen de gecorrigeerde beslissing d.d. 4 maart 1997 niet-ontvankelijk verklaard en heeft verweerder de zaak terugverwezen naar de directieraad met het verzoek alsnog de procedure ex artikel 19.4 van het Pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds ABP in gang te zetten en terzake een beslissing te nemen. Tegen dit besluit heeft eiser beroep ingesteld bij de Arrondissementsrechtbank te Breda. De griffier van dit college heeft het namens eiser ingediende beroepschrift en de overige gedingstukken ter behandeling aan deze rechtbank doorgezonden, aangezien niet de rechtbank te Breda, maar die te Den Haag bevoegd zou zijn.

4. Motivering

Evenals, in navolging van haar president, de arrondissementsrechtbank te Breda, ziet ook deze rechtbank zich in de eerste plaats gesteld voor de vraag of zij bevoegd is van het ingestelde beroep kennis te nemen. Ter beantwoording van die vraag is het volgende van belang. Ingevolge artikel S 2 van de per 1 januari 1996 ingetrokken Algemene burgerlijke pensioenwet (hierna te noemen: de Wet) kon een belanghebbende bij een beslissing van de hoofddirectie (lees: directieraad) ter uitvoering van die wet tegen die beslissing administratief beroep instellen bij het bestuur van het fonds. De beslissing van het bestuur op dat administratief beroep was ingevolge artikel S 1, tweede lid, van de Wet voor de toepassing van artikel 8:1, eerste lid, van de Awb, gelijkgesteld met een besluit, zodat een belanghebbende tegen een dergelijk besluit beroep kon instellen bij (een kamer voor bestuursrechtelijke zaken van) de rechtbank. Artikel S 3, eerste lid, van de Wet, ten slotte, bepaalde dat in afwijking van artikel 8:7 van de Awb voor beroepen tegen besluiten op grond van de Wet de rechtbank te 's-Gravenhage bevoegd was. De absolute en relatieve competentie van deze rechtbank in zaken betreffende besluiten genomen op grond van de Wet was daarmee verzekerd. Met de intrekking van de Wet met

ingang van 1 januari 1996 is dit stelsel verlaten. Tegen besluiten van (organen van) de geprivatiseerde Stichting Pensioenfonds ABP, genomen op grond van het pensioenreglement van die stichting, staat ingevolge dat reglement intern bezwaar en beroep open. Indien partijen langs die weg niet tot een oplossing van hun geschil komen kan de burgerlijke rechter — ingevolge artikel 33 van de Pensioen- en spaarfondsenwet in eerste aanleg de kantonrechter — benaderd worden.

Het voor 1 januari 1996 geldende stelsel is echter, bij wege van overgangsrecht, voor een aantal gevallen behouden. Daartoe is in het eerste lid van artikel 61 van de Wet privatisering ABP (WpA) bepaald dat in afwijking van artikel 77, onderdeel a, van die wet (het artikelonderdeel waarbij de Wet is ingetrokken) hoofdstuk S van de Wet van toepassing blijft ten aanzien van besluiten als bedoeld in genoemd hoofdstuk die voor 1 januari 1996 genomen zijn. In het tweede lid van dat artikel is bepaald dat ten aanzien van besluiten van het bestuur of de directieraad van de Stichting Pensioenfonds ABP die genomen zijn naar aanleiding van verzoeken of aanvragen die voor 1 januari 1996 op basis van de Wet zijn gedaan hoofdstuk S van die wet van overeenkomstige toepassing is. Toepasselijkheid van genoemd hoofdstuk S — en daarmee, zo volgt uit het vorenstaande, de bevoegdheid van deze rechtbank — hangt dus af van de datum (vóór 1 januari 1996), of een combinatie van de datum en de wijze van totstandkoming (naar aanleiding van een verzoek of aanvraag, ingediend vóór 1 januari 1996) van het aangevallen besluit. Louter naar deze criteria gemeten zou de rechtbank tot de conclusie moeten komen niet bevoegd te zijn van het geschil tussen partijen kennis te nemen. Aan dat geschil ligt immers een primair besluit van na 1 januari 1996 ten grondslag, welk besluit, het behoeft nauwelijks betoog, niet is genomen op een verzoek of aanvraag. De logische consequentie van deze conclusie zou zijn, dat dan het nieuwe stelsel, zoals dat volgt uit het pensioenreglement van verweerder en de Pensioen- en spaarfondsenwet, van toepassing is. Dat stelsel, dat zijn basis vindt in het in de rubriek feiten reeds genoemde artikel 19.4 van dat reglement, gaat echter uit van beslissingen ingevolge dat reglement. En de in dit geding omstreden primaire beslissing steunt in het geheel niet op dat reglement, doch verwijst uitdrukkelijk naar de bepalingen van de Wet en heeft voorts slechts betrekking op tijdvakken die gelegen zijn vóór 1 januari 1996, toen de Wet nog onverkort op eisers pensioenpositie van toepassing was en het pensioenreglement nog niet van kracht was. Aldus zou de kantonrechter evenmin bevoegd zijn van het geschil tussen partijen kennis te nemen.

Het onwenselijk te achten gevolg van het vorenstaande — waardoor in feiten een lacune in de rechtsbescherming zou ontstaan — treedt niet op indien aan artikel 61 van de WpA een ruimere uitleg wordt gegeven dan die welke naar het oordeel van de rechtbank rechtstreeks uit de tekst van dat artikel volgt. Een dergelijke ruimere uitleg, zo begrijpt de rechtbank, heeft de Centrale Raad van Beroep aan dat artikel reeds gegeven in zijn uitspraak d.d. 10 december 1998, 98/3300 ABP, gepubliceerd in het Tijdschrift voor ambtenarenrecht (*TAR*), jaargang 1999, nr. 28. In die uitspraak is aan de overweging dat in het in die uitspraak berechte geval hoofdstuk S van de Wet niet van (overeenkomstige) toepassing is toegevoegd, dat met het in die zaak aangevallen besluit 'niet tevens voorligt een besluit, inhoudende een ambtshalve herziening (of wijziging dan wel herstel) als bedoeld in artikel S 4 van de Abp-wet, in welk geval ingevolge artikel 61, eerste lid, van de WpA hoofdstuk S van de Abp-wet wél van toepassing is.'. De rechtbank te Breda heeft, zo blijkt uit de brief waarmee zij deze zaak aan deze rechtbank heeft doorgezonden, op grond van deze overweging uiteindelijk geoordeeld dat deze rechtbank uit hoofde van het bepaalde in artikel S 3 van de Wet bevoegd is van het onderhavige beroep kennis te nemen, aangezien in casu van een besluit als in die overweging bedoeld sprake is.

Hoewel de rechtbank noch in de tekst, zoals reeds opgemerkt, noch in de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 61 van de WpA duidelijke aanknopingspunten heeft kunnen vinden voor de

door de Centrale Raad van Beroep aan die bepaling gegeven uitleg, en het haar ook overigens voorkomt dat die uitleg zich moeilijk laat rijmen met eerdere rechtspraak van die raad inzake artikel 32 van de Wet privatisering Spoorwegpensioenwet, welk artikel blijkens de toelichting daarop een met artikel 61 van de WpA overeenkomende strekking heeft, meent zij zich toch aan het zojuist weergegeven oordeel van de rechtbank te Breda te moeten conformeren.

Niet alleen voegt zij zich daarmee naar de kennelijke opvatting van het hoogste rechtscollege in zaken als de onderhavige, en wordt daarmee voorkomen dat de hiervoor gesignaleerde lacune daadwerkelijk zou ontstaan, maar bovendien wordt aldus bereikt dat de pensioenrechter, die vanouds geroepen was te oordelen over beslissingen ter uitvoering van de Wet, die taak kan blijven vervullen in gevallen als het onderhavige, waarin de toepassing van de Wet aan de orde is, over tijdvakken gelegen voor de datum van intrekking van de Wet. Uit de slotsom van het vorenstaande, te weten dat hoofdstuk S van de Wet van (overeenkomstige) toepassing is gebleven ten aanzien van het (gecorrigeerde) besluit van 4 maart 1997, volgt niet alleen dat deze rechtbank bevoegd is, maar ook dat verweerder eiser in zijn administratief beroep ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard en evenzo ten onrechte heeft bevorderd dat de in artikel 19.4 van het Pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds ABP neergelegde procedure in gang gezet is. Deze gevolgtrekking kan tot geen ander oordeel leiden, dan dat het bestreden besluit, wegens strijd met de bepalingen neergelegd in hoofdstuk S van de Wet, moet worden vernietigd en dat het beroep gegrond is. Verweerder zal alsnog een besluit moeten nemen met toepassing van de bepalingen van genoemd hoofdstuk. De rechtbank acht voorts termen aanwezig verweerder met toepassing van artikel 8:75 van de Awb te veroordelen in de door eiser in verband met de behandeling van dit beroep gemaakte kosten. Deze kosten zijn op de voet van het bepaalde in het Besluit proceskosten bestuursrecht vastgesteld op f1775 (beroepschrift 1 punt, verschijnen comparitie 0,5 punt, verschijnen zitting 1 punt, waarde per punt f710, zaak van gemiddeld gewicht).

5. Beslissing

De Arrondissementsrechtbank 's-Gravenhage,

Recht doende:

Verklaart het beroep gegrond.

Vernietigt het bestreden besluit.

Bepaalt dat verweerder een nieuw besluit neemt met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen.

Gelast dat de Stichting Pensioenfonds ABP als rechtspersoon aan eiser het door deze betaalde griffierecht, zijnde f55, vergoedt.

Veroordeelt verweerder in de kosten ad f 1775, onder aanwijzing van evengenoemde stichting als rechtspersoon die deze kosten aan eiser dient te vergoeden.

Noot

Auteur: mr. W.P.M. Thijssen

1. Vóór 1 januari 1996 was niet alleen de uitvoering, maar ook de inhoud van de pensioenregeling van het burgerlijk overheidspersoneel, het personeel werkzaam in het onderwijs en enige andere categorieën van personeel vastgelegd in een formele wet, te weten de Algemene burgerlijke pensioenwet (ABP-wet). In verband met geschillenbeslechting was sinds 1 januari 1994 in Hoofdstuk S

(Bezwaar, beroep en herziening) van deze wet bepaald dat belanghebbenden tegen een beslissing van de directieraad van het ABP (vóór 1 januari 1994: 'de hoofddirectie') administratief beroep konden instellen bij het bestuur van het ABP. Tegen een besluit van het bestuur van het ABP in administratief beroep genomen, kon beroep worden ingesteld bij Rechtbank 's-Gravenhage (zie art. S 2, eerste lid, en art. S 3, eerste lid, ABP-wet; vergelijk art. 7:1, eerste lid, onder a, Algemene wet bestuursrecht). Het voordeel van deze regeling was dat gelijksoortige zaken zoveel mogelijk bij één rechter werden ondergebracht, zodat die rechter (Rechtbank 's-Gravenhage) specifieke deskundigheid kon ontwikkelen.

2. Met ingang van 1 januari 1996 is het ABP geprivatiseerd. Het ABP is sinds die datum een stichting waarop de PSW van toepassing is en waarop dientengevolge de Verzekeringskamer toezicht houdt. Het gevolg van deze privatisering was dat de kantonrechter sinds 1 januari 1996 de bevoegde rechter is om geschillen terzake de deelneming in en de uitkering uit het ABP te beslechten (art. 33 PSW). Art. 61 Wet privatisering ABP bevat overgangsrecht. Dit overgangsrecht houdt het volgende in:

— Op besluiten van het 'oude' ABP die vóór 1 januari 1996 werden genomen blijft Hoofdstuk S van de ABP-wet van toepassing (art. 61, eerste lid, Wet privatisering ABP).

— Op besluiten van het bestuur of de directieraad van het 'nieuwe' ABP (noodzakelijkerwijs op of na 1 januari 1996) genomen naar aanleiding van verzoeken of aanvragen die dateren van vóór 1 januari 1996 op basis van de ABP-wet is Hoofdstuk S van de ABP-wet van overeenkomstige toepassing (van directe toepassing kan geen sprake zijn omdat in deze situatie het aangevallen besluit niet op de ABP-wet berust).

Dit overgangsrecht speelde in de drie hier door mij geannoteerde uitspraken Rechtbank 's-Gravenhage een belangrijke rol.

3. In het vonnis van 27 mei 1999 betrof het een Besluit van het 'nieuwe' ABP van 30 oktober 1997. Omdat aan dit besluit geen verzoek of aanvraag daterend van vóór 1 januari 1996 ten grondslag lag, zou de rechtbank in principe niet bevoegd zijn om van het geschil kennis te nemen. Het 'nieuwe' ABP had het 'klaagschrift' waarbij de belanghebbende opkwam tegen het Besluit van 30 oktober 1997 van het 'nieuwe' ABP echter opgevat als administratief beroep in de zin van art. S 2, eerste lid, ABP-wet. In lijn van deze op zichzelf onjuiste gedachte heeft het 'nieuwe' ABP ten onrechte art. 61 van de Wet privatisering ABP toegepast. In lijn van deze vergissing heeft het 'nieuwe' ABP de belanghebbende abusievelijk gewezen op de mogelijkheid beroep in te stellen bij Rechtbank 's-Gravenhage. Deze rechtbank achtte zich, gegeven deze omstandigheden, bevoegd op het 'klaagschrift' van belanghebbende te beslissen (het 'klaagschrift' van belanghebbende zou vanuit bestuursrechtelijk oogpunt als 'beroepschrift' moeten worden gekwalificeerd). Omdat het 'nieuwe' ABP de kwestie waar het materieel om ging (de definitieve vaststelling van de hoogte van een invaliditeitspensioen) eveneens op basis van de ABP-wet had beoordeeld in plaats van op de grondslag van het pensioenreglement van het ABP zoals dat met ingang van 1 januari 1996 is gaan gelden, werd het beroep ook materieel gegrond verklaard.

4. In het vonnis van 10 juni 1999 ging het om een besluit van het 'oude' ABP daterend van vóór 1 januari 1996. De rechtbank oordeelde in dit verband dat Hoofdstuk S van de ABP-wet op grond van art. 61, eerste lid, Wet privatisering ABP van toepassing was. Materieel betrof het de toekenning van een partnerpensioen aan de nabestaande van een overleden deelnemer. Deze deelnemer was op 29 augustus 1994 overleden. Recht op partnerpensioen bestond uitsluitend indien de partner was aangemeld (art. A 1, aanhef en onder I, ABP-wet). Het 'oude' ABP hanteerde als beleid dat nabestaandenpensioen óók indien de partner niet was aangemeld toch werd uitgekeerd, indien een deelnemer kwam te overlijden tussen 1 januari 1994 en 1 juli 1994. Het stond vast dat het 'oude' ABP ook partnerpensioen had toegekend ondanks het ontbreken van een aanmelding van de partner bij

overlijdensgevallen tussen 1 juli en 'medio augustus' 1994. Het 'nieuwe' ABP kon in het berechte geval niet aantonen dat er géén uitzonderingen op de aanmeldingseis waren gemaakt 'in de vakantieperiode in de zomer van 1994'. De rechtbank oordeelde op die grond dat het bestuursrechtelijke gelijkheidsbeginsel eiste dat ook ten opzichte van belanghebbende een uitzondering op het vereiste van aanmelding werd gemaakt. De rechtbank paste een soort omkering van bewijslast toe.

5. In het vonnis van 23 juni 1999 betrof het géén verzoek, aanvraag of besluit van vóór 1 januari 1996 zodat formeel op grond van art. 33 PSW de kantonrechter van het geschil kennis had moeten nemen. Materieel betrof het in deze zaak de intrekking van een invaliditeitspensioen bij Besluit van het 'nieuwe' ABP van 17 januari 1997 dat ruim vóór 1 januari 1996 door het 'oude' ABP was toegekend en dat werd geregeerd door de ABP-wet. De rechtbank was van mening dat ook de kantonrechter niet bevoegd zou zijn om van het geschil kennis te nemen, omdat het invaliditeitspensioen geheel werd beheerst door de ABP-wet en de periode gedurende welke dit pensioen (in de visie van het 'nieuwe' ABP ten onrechte) was uitgekeerd geheel vóór 1 januari 1996 was gelegen. De kantonrechter zou de ABP-wet niet kunnen toepassen, omdat deze is ingetrokken (art. 77 Wet privatisering ABP). Onder deze omstandigheden oordeelde de rechtbank zich bevoegd om van het geschil kennis te nemen om te voorkomen dat daadwerkelijk een lacune zou ontstaan (noch Rechtbank 's-Gravenhage, noch de kantonrechter bevoegd).

6. Met name de uitspraak van 23 juni 1999 is interessant omdat de rechtbank in dit vonnis kennelijk op rechtseconomische gronden afweek van op zichzelf duidelijke wettelijke bepalingen van procesrecht. De rechtbank motiveerde het vonnis aan de hand van jurisprudentie van de CRvB. Het vonnis van de rechtbank komt mij vanuit praktisch oogpunt juist voor. De rechtszekerheid is ermee gediend dat een geschil door een deskundige rechter wordt beoordeeld.

W.P.M. Thijssen